

Beste lezers,

Voor u ligt de zesde editie van Duurzaam denken / doen. Het begon als een krant over het besparen van energie. Intussen zijn daar veel onderwerpen bijgekomen.

Zo vertelt ondernemer Ruud Muis van AEGIR-Marine over een project, in samenwerking met de TU Delft. Door langer met materialen om te gaan, vermindert AEGIR haar CO₂-uitstoot flink. Het maritieme wereldbedrijf uit Wijk bij Duurstede is hierin koploper. Dit maakt mij trots.

Waar ik me veel zorgen over maak, is de energiecrisis. De energieprijzen rijzen de pan uit! Inwoners durven hun verwarming niet aan te zetten, omdat ze bang zijn voor hoge rekeningen. Mensen moeten kiezen tussen boodschappen of verwarming. Verschrikkelijk dat dit in ons land gebeurt... De gemeente gaat inwoners met een laag inkomen en hoge rekening ondersteunen bij het verlagen van hun energieverbruik. Dit doen we met wooncorporatie Viveste, het Energieloket en Stichting Binding. Ook keert de overheid een eenmalige energietoeslag van 1300 euro uit aan mensen met een laag inkomen. Voor sommigen gaat dit automatisch, anderen moeten dit zelf aanvragen. Kijk op www.rsdkrh.nl of u in aanmerking komt.

Het Energieloket geeft gratis energieadvies. Ook mensen met een huurhuis kunnen hier terecht. Na een energiegesprek krijgt u een tas met gratis producten mee. Hiermee verlaagt u thuis het energieverbruik meteen. Zoals met radiator- en vensterbankfolie en een besparende douchekop.

De gemeente lanceert deze maand de campagne 'Gas terug, samen vooruit'. De komende maanden organiseren we activiteiten om u te helpen met besparen. Bijvoorbeeld door inkoopacties aan te bieden voor isoleren, hybride warmtepompen en zonnepanelen. Waarschijnlijk voelt het voor u op dit moment niet als 'vooruit'. Toch levert elke besparing voordeel op, die u gelijk terugziet op de meter.

Energie besparen is goed voor het milieu. Daarmee beperken we klimaatverandering. Ondertussen passen we de gemeente aan op de gevolgen van het veranderende klimaat. We verwijderen bijvoorbeeld tegels om de gemeente te vergroenen. Tegels eruit, plant erin. Dit wapent ons tegen extreme hitte, regenval en droogte. Wij niet alleen. Vol enthousiasme meldden inwoners tegels aan bij de gemeente om ze gratis te laten ophalen. Dankzij deze deelnemers haalde de Tegeltaxi ruim 5000 stenen op. En scoren we hoog bij het landelijke NK Tegelwippen.

De Tegeltaxi is zo'n succes, dat we deze graag blijven inzetten. Inwoners die niet weten hoe ze moeten beginnen in de tuin, kunnen terecht bij de groenetoren in Langbroek. Want zoals u in deze krant leest: ook u kunt groene vingers kweken!

Namens het college wens ik u veel inspiratie en leesplezier.

Wil Kosterman

Wethouder Duurzaamheid

'Duurzaamheid is voor mij rentmeesterschap'

Wethouder Wil Kosterman

Wil Kosterman (SamenWerk) is gestart met haar derde termijn als wethouder in Wijk bij Duurstede. Nieuw voor haar is de portefeuille duurzaamheid. Tijd voor een gesprek over energie, afval en de wereld goed nalaten.

Wat een verrassing, duurzaamheid in uw pakket.

"Ja hè? Het is een boeiend dossier. Er gebeurt veel op duurzaamheidsgebied. Ik merk dat het thema steeds meer integraal wordt. Het speelt mee bij de bouw van nieuwe woningen, bij het aanpassen van de buitenruimte, bij ons afvalbeleid en bij de lokale economie. Duurzaamheid raakt aan alles en dat maakt het bijzonder."

Wat betekent duurzaamheid voor u?

"Rentmeesterschap, de wereld fatsoenlijk overdragen aan de generaties na ons. We hebben de aarde te leen, maar zijn er slecht mee omgegaan. Lange tijd misten we die kennis en ook het besef. Nu is het aan ons om de wereld goed na te laten."

Wat doet u zelf op het gebied van duurzaamheid?

"We hebben van alles geïsoleerd in ons huis, dat was ook nodig want het bouwjaar is 1897. Binnenkort krijgen we zonnepanelen. Verder scheiden we ons afval nauwkeurig en hebben we een groene tuin met veel verschillende planten. We gaan bewust om met spullen. We denken goed na voor we een aanschaf doen, met de bedoeling dat het lang meegaat. Bovendien reizen wij vrijwel nooit met het vliegtuig. En ik raap vaak zwerfvuil op van de straat!"

Waar bent u trots op?

"Dat we in de gemeente zo'n enthousiaste en gedreven groep zwerfvuilruimers hebben. Van Opgeruimd Wijk, maar ook individuen. Daarnaast de zonnepanelen van EWEC op grote daken, zoals op de Mariënhoeve en de Steenfabriek. En het zonnenveldenbeleid dat we in samenwerking met een burgerpanel hebben gerealiseerd. Een sterk voorbeeld van burgerparticipatie."

Wat wordt de komende periode de grootste uitdaging?

"Hoe we voldoende energie gaan opwekken om een energieneutrale gemeente te worden. Met de 60 hectare zonnenvelden, wekken we nog maar 16 procent op van wat we aan energie nodig hebben. Hoe we de rest gaan invullen, moet de komende periode duidelijk worden. Ook de stijgende energieprijzen zijn zorgwekkend. Ik hoor de meest schrijnende verhalen. Mensen zijn bang, kunnen hun huishouden niet meer runnen en de rekeningen niet meer betalen. De energiecrisis maakt duidelijk dat we de opwek van energie zo snel mogelijk in eigen hand moeten krijgen. Een structurele oplossing is noodzakelijk."

Verlaag uw energieverbruik. Samen aan de slag!

De energieprijzen zijn de afgelopen maanden tot recordhoogte gestegen. Hierdoor zijn veel inwoners bezorgd hoe ze de energierekening kunnen betalen. De gemeente wil graag samen met inwoners kijken naar oplossingen om het energieverbruik in huis te verlagen. Zodat u er toch warmjes bij zit deze winter.

Alle beetjes helpen

Met kleine aanpassingen zorgt u al voor meer wooncomfort én een lagere energierekening. U neemt al stapjes door de verwarming een graadje lager te zetten en een warme trui aan te trekken. Of door korter te douchen. Heeft u een koophuis? Dan kunt u ook denken aan isoleren, koken op inductie, een (hybride) warmtepomp en zonnepanelen.

Isoleren en besparen

Om u goed te informeren over isoleren en besparen, starten we met de campagne 'Gas terug, samen vooruit.' U komt ons tegen op social media, via een bewonersbrief, op borden langs de weg, in bushokjes en op onze gemeentepagina. Samen gaan we aan de slag om het energieverbruik in Wijk bij Duurstede wijk voor wijk, straat voor straat en huis voor huis te verminderen.

Wilt u meer informatie?

Ga naar jouwhuisslimmer.nl/wijk.

Daar vindt u praktische informatie over inkoopacties, financiering, slimme bespaartips, initiatieven in uw buurt en nog veel meer.

'Energiegesprek is per situatie met oplossingen komen'

Bij het Energieloket aan de Steenstraat in Wijk bij Duurstede werken zo'n tien energiecoaches.

Iedereen in de gemeente kan gratis en vrijblijvend een energiegesprek bij hen aanvragen. Of u nu huurder bent, een koopwoning heeft, van weinig moet rondkomen of wat gespaard heeft om te kunnen verduurzamen: een energiecoach kijkt met u naar de mogelijkheden. Twee van hen, Wim Bijker en Ernest Joosten, vertellen over hun rol.

Energiecoaches Wim Bijker en Ernest Joosten koppelen besparen aan comfort

Wim en Ernest wonen in Wijk bij Duurstede, zijn toevallig allebei 66 jaar en vrijwilliger bij het Energieloket. Ook delen ze hun interesse in technologische ontwikkelingen op gebied van energie en duurzaamheid. Praten ze met elkaar, dan schiet een gesprek al snel de diepte in, over ondergrondse waterbuffers en warmte-/koudeopslag.

Meer comfort, minder verbruik

Praten ze met een inwoner over verduurzaming en energiebesparing, dan denken ze oplossingsgericht mee. Ze bespreken mogelijkheden die op die situatie van toepassing zijn. Wim: 'Het uitgangspunt is altijd: meer comfort en minder verbruik'. Dat kan al met heel simpele hulpmiddelen, bijvoorbeeld met radiatorfolie en een energiebesparende douchekop. Deze zitten - samen met meer handigs - in de energietas die u cadeau krijgt na een energiegesprek.

Ernest: "De vragen waar mensen mee komen, lopen erg uiteen. Ik lever graag een bijdrage door inzicht te geven in 'hoe het nu werkt'. Advies dat is toegesneden op de woning en leefsituatie is zeer welkom, merk ik. Investerings zijn

makkelijker te doen voor mensen die de middelen ervoor hebben. De kosten gaan voor de baten. Gelukkig is er al veel te doen zonder dikke portemonnee."

Gordijn bij de zolder

Sinds de energieprijzen stijgen, is het drukker bij het Energieloket. Wim: "Comfort kun je niet meten in geld. Maar als je het behaaglijk hebt, kan je thermostaat naar beneden. Ook een koudeval in de huiskamer wegnemen, scheelt meteen enorm op de energierekening. Bijvoorbeeld met een voorzetraam in plaats van HR++glas, of met een gordijn richting de zolder. Daar is lang niet altijd een ingrijpende verbouwing voor nodig." Ernest vult aan: "Zo kijken we altijd met de cliënt mee: wat is het meest rendabel om te doen?"

Het Energieloket geeft onafhankelijk advies en is open op dinsdag t/m vrijdag van 13:30 - 17:00 uur. Zie voor meer informatie en om een afspraak te maken www.ewec.nl/energieloket

Tegoedbon Energiegesprek & energietas t.w.v. €70

Eerste hulp bij energie besparen

Tijdens een energiegesprek kijkt een energiecoach naar uw persoonlijke situatie, woning en energieverbruik. U krijgt tips en adviezen om het energieverbruik te verlagen en het wooncomfort te vergroten. U ontvangt tijdelijk een goedgevulde tas met gratis energiebesparende producten, met een waarde van 70 euro.

Lever de bon in bij het Energieloket op Steenstraat 2, of gebruik de QR-code.

In de tas zit o.a.: radiator- en vensterbankfolie, een deurdranger, brievenbusklep, besparende douchekop, standby-killer en een douchetimer.

Bespaar snel en simpel op uw energierekening

Het afgelopen jaar voerde de gemeente verschillende acties uit, samen met het Energieloket en woningcorporatie Viveste. Het doel was om inwoners te helpen bij het besparen op hun energierekening. Heeft u nog niet gebruik gemaakt van een van de acties? Lees dan verder hoe u alsnog gratis kunt besparen met kleine maatregelen in huis. En lever de tegoedbon in bij het Energieloket.

In de gemeente deden meer dan 250 kinderen en hun ouders mee aan Junior Energiecoach. Hier zaten leerlingen bij van De Windroos, De Wegwijzer en BSO Kinderhuis De Fuut. Gemiddeld voerde elk gezin ruim zes energiebesparende acties uit. Door bijvoorbeeld gloeilampen te vervangen voor ledlampen, korter te douchen of de verwarming een graadje lager te zetten. Varkentje Rund heeft hen meegenomen op lampenjacht en een stekker-expeditie, onder het motto: 'Met energie kun je lachen!'

'Gloeilamp eruit, ledlamp erin'

Door een paar gloeilampen te vervangen, bespaart u al een aantal tientjes per jaar op de energierekening. In Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede konden inwoners gloei- of halogeenlampen omruilen voor drie gratis ledlampen. Hier hebben bijna 400 inwoners (huurders en woningeigenaren) gebruik van gemaakt. Samen hebben zij 960 lampen omgeruild. Bij de lampen zaten exemplaren met hele hoge wattages. Wie deze vervangt door led, bespaart gelijk veel energie.

Uitdeelactie energietassen bij de Voedselbank

Klanten van de Voedselbank kregen een tas met producten om eenvoudig energie te besparen in huis. In de energietas zaten onder andere een deken, een ledlamp, een

tochtstrip, radiatorfolie en een energiemeter. Ook konden ze een afspraak maken voor een gratis energiegesprek.

Gratis tas met energiebesparende producten bij een energiegesprek

Iedereen kan terecht bij het Energieloket met vragen over energiebesparing. Maar ook voor tips over hoe u kunt zorgen dat uw (koop- of huur)huis toch lekker comfortabel is. De vrijwillige energiecoaches gaven het afgelopen jaar al zo'n 750 huishoudens tips en onafhankelijk advies. Heeft u hier ook behoefte aan? Meld u nu aan, of loop binnen bij het Energieloket om een afspraak te maken (Steenstraat 2, Wijk bij Duurstede). De inwoners kregen bij hun gesprek een energietas met daarin producten ter waarde van 70 euro. Zoals radiatorfolie, vensterbankfolie, een besparende douchekop, een douchetimer, deurdranger en brievenbusklep. Met deze producten is het mogelijk makkelijk en snel energie te besparen. Heeft u hulp nodig bij het installeren ervan? Dan brengt de energiecoach u in contact met een vrijwillige klusser van Stichting Binding.

Tot eind 2022 zijn er nog verschillende acties gepland. De acties zijn mogelijk door de landelijke RREW uitkering. RREW staat voor Regeling Reductie Energiegebruik Woningen.

De Duurzame Huizen Route

Heeft u plannen om te verbouwen? Of wilt u energie besparen in uw woning? Neem dan eens een kijkje bij huiseigenaren die u zijn voorgedaan op het platform van de Nationale Duurzame Huizen Route. Via dit onafhankelijke platform delen huiseigenaren hun ervaringen met duurzaam bouwen en wonen. Ze vertellen hoe ze hun huis aanpasten met bijvoorbeeld isolatie, een (hybride) warmtepomp en zonnepanelen.

Ervaar duurzaam wonen van dichtbij

Via de website bekijkt u voorbeelden, komt u in contact met een huiseigenaar in de buurt en kunt u om advies vragen. Ervaar het comfort van een duurzaam huis tijdens de tiende editie van de Duurzame Huizen Route op 29 oktober en 5 november. Dan stellen honderden huiseigenaren hun woning open voor bezoekers. Ook inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede doen mee.

Op duurzamehuizenroute.nl staat welke huizen u kunt bezoeken tijdens de route.

Ga naar Jouwhuislimmer.nl/wijk voor meer initiatieven in de buurt.

Door Sarida van der Meer
Coördinator EigenWijkse Energie

De energiecrisis

Waarom is de stroom ondanks al die zonnepanelen toch nog zo duur?

Voor veel mensen ziet de energierekening er, na het verlopen van het vaste contract, heel erg slecht uit. Elke dag staan de kranten vol van verhalen van mensen die aan het eind van de portemonnee nog een stuk maand overhouden. Velen gaan gebukt onder financiële stress. Door onder andere de toeslagenaffaire en de stikstofcrisis is er extra bezorgdheid; is de overheid wel in staat haar burgers echt op een goede manier te ondersteunen?

Eigen energieopwekking

EWEC heeft drie zonnedakprojecten met bij elkaar 2335 zonnepanelen. Ook neemt de energiecoöperatie energie af van Zonnepark Cothen waar 30.844 zonnepanelen voor heel veel groene energie zorgen. Bij elkaar hebben we nu voor meer dan 4000 gezinnen eigen opwek gerealiseerd. Toch krijgen ook onze klanten een hogere energierekening gepresenteerd. Vaak krijgen we dan ook de vraag: 'waarom?'

De energiemarkt

Op de groothandelsmarkt wordt onze lokale energie verhandeld. Het is een Europese markt, omdat de energienetwerken van de landen met elkaar zijn verbonden. De elektriciteitsprijs is daarnaast verbonden aan de gasprijs. Dit komt doordat er nog onvoldoende groene stroom beschikbaar is. Ook zijn de vraag en het aanbod van groene stroom niet tegelijkertijd precies evenveel. Gascentrales worden tijdens piekuren bijgeschakeld om het elektriciteitsnet te voorzien van voldoende stroom.

Prijs van coöperatieve energie

De stroom die we met onze eigen duurzame projecten opwekken is qua prijs lager dan de actuele marktprijzen. Helaas loopt de duurzame opwek en de vraag daarnaar niet altijd gelijk. Tijdens een overschot in duurzame opwek wordt deze goedkoop op de markt verkocht. Bij een tekort aan duurzame opwek wordt energie juist duur op de markt ingekocht. Door om | nieuwe energie, een onafhankelijk ledencollectief van 70 energiecoöperaties, wordt de beschikbare groene energie zo slim mogelijk verhandeld. Dat zorgt ervoor, mede doordat er geen winstoogmerk is, dat wij de energieprijzen voor onze klanten zo laag mogelijk kunnen houden.

Terugleveren van eigen dak (ná saldering)

Salderen is het verrekenen van je jaarlijks opgewekte stroom met de door jou verbruikte stroom van dat hele jaar. Wek je meer op dan dat je verbruikt, dan houdt je stroom over. Dat verkoop je aan je energieleverancier. Het teruglevertarief is bij veel energiebedrijven erg omlaag gegaan. Ook wij hebben last van de kosten van onbalans op de elektriciteitsmarkt. We zijn overgegaan op een terugleververgoeding. Deze terugleververgoeding is alleszins redelijk. De (nu maandelijks wijzigende) tarieven vind je op de website van EWEC.

Flexcontract

Heb je vragen? Wil je wat je nu betaalt eens vergelijken? Wij zijn goed bereikbaar. Bel 0343-44 77 12 of mail coördinatorenenergieleveren@ewec.nl. Of bezoek de Energiewinkel tijdens openingsuren op dinsdag- t/m vrijdagmiddag. Het adres is Steenstraat 2 in Wijk bij Duurstede.

Misleid?

De Terugswitch Service helpt!

Laat je niet bedotten door een misleidend mooi prijsaanbod voor energie. Wekelijks krijgen we weer klachten binnen over intermediairs die berekeningen maken met een veel te laag energieverbruik en hoge tarieven. Ze doen daarbij alsof ze van alles over jouw contract weten en jagen angst aan. We kunnen je, als je er onlangs bent ingetrapt, helpen met de Terugswitch Service van om | nieuwe energie.

Agenda 2022

Datum	Onderwerp	Locatie
29 oktober 2022	Nationale Duurzame Huizen Route	in de hele gemeente
5 november 2022	Nationale Duurzame Huizen Route	in de hele gemeente
12 november 9.30 - 11.30	Repair Café	Steenstraat 8 Wijk bij Duurstede
16 november 13.00 - 17.00	Pop-up energie besparen	Winkelcentrum De Horden
18 november 11.00 - 15.00	Pop-up energie besparen	Dorpshuys Cothen (buiten)
26 november 10.00 - 14.00	Pop-up energie besparen	Dorpshuis, Langbroek (buiten)
30 november 13.00 - 17.00	Pop-up energie besparen	Van Egmondplein, Wijk bij Duurstede
3 december 10.00 - 14.00	Pop-up energie besparen	Markt Wijk bij Duurstede
10 december 9.30 - 11.30	Repair Café	Steenstraat 8 Wijk bij Duurstede

Foto B - Captured Media

Stroom van Zonnepark Cothen

Sinds april levert Zonnepark Cothen stroom. Succesvolle crowdfunding via EWEC zorgde voor een snelle uitvoering. Twee investeerders uit Cothen aan het woord.

Eugenie Keizer
(60, keramist) woont sinds 6 jaar in Cothen.

Ze hoefde niet lang na te denken: ze investeerde vooral vanuit haar hart in het Cothense zonnepark. Dat het in de portemonnee wat oplevert is mooi meegenomen, maar bijzaak.

"Ik ben opgegroeid in een tijd dat alles kon. Maar als kind al vond ik het vreemd dat je de kraan gewoon liet lopen terwijl je tanden poetste. Zodra ik me bewust werd dat 'het anders doen' bij jezelf begint, doe ik met minder. Ik trek een extra trui aan als ik het koud heb, ik koop lokaal en kom zo min mogelijk bij grote supermarktketens.

Het is jammer dat duurzaam vaak duurder betekent. Een schonere, toekomstbestendige wereld is toch niet alleen voor mensen die dat kunnen betalen? Die gedachte maakt me natuurlijk niet vrolijker. Om te voorkomen dat ik moedeloos word, richt ik me op de dingen waar ik invloed op heb. Zonnepanelen in het groen, tussen bomen en schapen? Ja, graag!

Bij jezelf beginnen

Met mijn investering draag ik een steentje bij aan de samenleving: een groter - en dus goedkoper - aanbod lokale, schone stroom. Voor mij is het, financieel maar vooral met oog op het klimaat, een investering voor de lange termijn."

Carla Pool (57 jaar)
woont nu anderhalf jaar in Cothen.

Een andere manier van energie opwekken, goed voor de natuur, dat sprak haar aan. Daarom ging ze in op het aanbod om te investeren in het zonnepark.

Een goed gevoel

"Ik vind het belangrijk dat we goed voor de natuur zorgen. Dat we een gezonde aarde overdragen aan volgende generaties. Het moet anders met de huidige energievoorziening. Daarnaast is het prettig als stroom betaalbaar blijft en we minder afhankelijk zijn van grote leveranciers. De folder die ik een jaar geleden in de bus kreeg over het zonnepark, wekte meteen mijn interesse. Toevallig was het voor mij op dat moment financieel mogelijk. Ik heb me verdiept in de informatie die ik van EWEC ontvang. Het was niet veel werk: een paar formulieren invullen. Nu ligt daar een zonnepark, het is gerealiseerd! Het is het type investering dat zich na verloop van tijd terugverdient. Ik hoor om me heen wel dat niet iedereen het mooi vindt. Dat kan natuurlijk. Ik zie zelf vooral de positieve kant: het is een stap naar stroomopwekking waarvan ik hoop dat die de aarde niet belast. Dat ik daaraan bijdraag, geeft een goed gevoel."

Lees meer op www.ewec.nl/zonneparken

Klachten over geluid

De gemeente ontving een paar maanden terug klachten van inwoners rondom Zonnepark Cothen. Deze gingen over de geluidsoverlast van de omvormers. De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) onderzocht de klacht. Het bleek, dat het geluid niet over de gestelde grens heenging. De gemeente vindt het vervelend dat omwonenden overlast ervaren.

Sunvest doet zijn best het geluid zo veel mogelijk te beperken. De ontwikkelaar begrijpt dat de bewoners het geluid als vervelend ervaren. "Het gaat hier om een stille woonwijk aan de rand van het dorp. Het zonnepark is voor de bewoners hier een grote verandering," zo reageert Joris Hooijberg van Sunvest. Ontwikkelaar Sunvest heeft actie ondernomen en geluiddempend materiaal laten aanbrengen.

Ook onderzoekt de ontwikkelaar hoe de omvormers minder geluid gaan geven. Dit onderzoekt Sunvest samen met de aannemer en de leverancier van de omvormers. Mogelijk ontstaat er minder geluid door de instellingen aan te passen. Of door de omvormers in de schaduw te zetten. Sunvest laat zich bij dit onderzoek adviseren door een technisch adviesbureau, dat specialist is in geluid.

In de volgende jaren meet Sunvest hoe goed de maatregelen werken. Als het dan nodig is, past Sunvest andere verbeteringen toe.

Gas en elektriciteit inkopen: wat doet de gemeente?

Minister Jetten voor Klimaat en Energie riep gemeenten op om contracten met het Russische Gazprom stop te zetten. Ook de gemeente Wijk bij Duurstede krijgt sinds 2019 tot en met 2022 gas via Gazprom. Dat gebeurde volgens een Europese aanbesteding, samen met andere gemeenten in onze regio.

Op dit moment werkt Wijk bij Duurstede samen met andere gemeenten aan een nieuwe aanbesteding voor gas. Hierbij vragen wij meerdere bedrijven om een offerte, wat helpt om een goede keus te maken. Door de maatregelen tegen Rusland kunnen (Russische) bedrijven hier niet meer aan meedoen. Maar helemaal Russisch gas tegenhouden, blijft moeilijk. Want we weten nooit 100 procent zeker, dat andere leveranciers van energie geen Russisch gas leveren.

Lokale energiecoöperaties

De gemeente koopt vanaf 2023 elektriciteit duurzaam én plaatselijk in. Dat doet de gemeente via om1 nieuwe energie. Deze leverancier van energie heeft niet als doel om winst te maken. Zij koopt energie in van wind- en zonprojecten van 70 lokale energiecoöperaties in Nederland, waaronder EWEC in Wijk bij Duurstede. Door het zelfleveringsmodel van om1 nieuwe energie kan de duurzaam opgewekte energie van de 60 hectare aan zonnenvelden in onze gemeente uitgewisseld worden met het verbruik van de gemeente. Als klant steunt de gemeente gelijk de ontwikkeling van projecten door lokale energiecoöperaties. Zo kan het geld in de eigen regio opnieuw worden gebruikt.

Voor elke inwoner binnen 300 meter een laadpaal

Elektrisch rijden is schoon en veel beter voor het milieu. Samen met de gemeente zorgt EWEC ervoor dat er steeds meer openbare oplaadpunten komen. Want lang niet iedereen kan thuis laden. Het doel is dat iedereen een openbaar laadpunt vindt binnen 300 meter van de woning. EigenWijkse Energie | om levert de eigen opgewekte groene stroom aan de Wijkse laadpalen.

Door
Sarida van der Meer
Coördinator EigenWijkse Energie

Steeds meer mensen maken gebruik van onze laadpleinen en laadpunten. De gemeente heeft inmiddels 40 openbare laadpunten op 12 locaties. Inmiddels zijn drukke bestaande locaties uitgebreid van 2 naar 4 laadpunten. Dat kostte de minste tijd. Alleen de bebording moet de gemeente nog aanpassen. Op de vergunde nieuwe locaties is veel vertraging ontstaan door Stedin. De netbeheerder haalt de planning voor aansluiting naar eigen zeggen niet door extreme drukte.

Vertraging

Deze maand, in oktober, worden nieuwe oplaadpunten aan de Dukdalf en Appelgaard gerealiseerd. Het laadpunt op de Karel de Grotestraat wordt verbeterd en uitgebreid. De nieuwe laadlocaties aan de Dirk Fockstraat en Karolingersweg in Wijk bij Duurstede en aan de Julianalaan in Langbroek zijn betaald aan Stedin. Nu is het wachten op locatieonderzoek en de planning door de netbeheerder.

In de Horden heeft de werkgroep een geschikte plek op het oog. Ook wordt de niet meer werkende laadpaal op de Jacob van Ruisdaelstraat vervangen. In de Heul willen we een laadplein realiseren bij het nieuwe winkelcentrumgebied.

Bijplaatsen naar behoefte

Met het oog op de toekomst, ook na realisatie van de doelstelling, blijft EWEC bijplaatsen naar behoefte: jaarlijks 20 punten op de drukst bezochte plekken. In Langbroek is de 300 meter van elke woning nog niet geborgd. Door bezwaren van omwonenden zijn twee locaties niet doorgegaan.

Elektrisch laden wordt nu altijd meegenomen bij planning van woningbouw. De tijd komt dat niemand zich meer stoort aan een laadpaal dichtbij de woning. Het klimaat is immers gebaat bij zo min mogelijk auto's op gas, benzine en diesel.

Laadpaal-storing? Bel!

Meld het via het telefoonnummer op de paal. Weet de storingsdienst van niets dan blijft een paal op storing staan.

'Groene vingers kun je kweken'

De groenetoren is een nieuwe kennishub voor groen en groei in de slangentoren in Langbroek.

Initiatiefnemer Corienne Merkens: 'We willen een verbindende schakel zijn tussen lokale en regionale initiatieven die zich bezighouden met groen.'

Fotografie: Daniëlle Malestein van Buonq

Het duurt een jaar of drie. Dan is de slangentoren van de oude brandweerkazerne helemaal begroeid. Door de wilde wingerd die burgemeester Iris Meerts tijdens de opening op 9 september plantte. "Vanbinnen is het al een plek waar je kunt groeien in groen", legt initiatiefnemer Corienne Merkens uit. Met workshops verlaagt ze de drempel die mensen ervaren om in de tuin aan de slag te gaan.

Corienne kreeg haar plantenkennis met de paplepel ingegoten. Een carrière in Merkens Tuincentrum van haar ouders had ze nooit voor ogen. Zes jaar had ze een vormgevingsstudio, voordat ze de aantrekkingskracht van planten en het met de handen werken voelde. Wat haar opviel: veel mensen weten niet wat ze aanmoeten met de inrichting van hun tuin. Dus kiezen ze voor tegels, net als de burens. Corienne: "Terwijl groen zoveel voor je kan doen. Het is toch zonde als je de ontspanning die groen kan bieden alleen beleeft op zondag in het bos, of op vakantie?"

Plek voor groene inspiratie

Met Petra Ekhardt van Natuurlijk Heel Leuk ontwikkelde ze Tuinworkshops. Corienne: "Groene vingers kun je kweken! Het is zo jammer om de handdoek in de ring te gooien wanneer een plant doodgaat, terwijl hij eigenlijk meer licht nodig heeft. Of dat we denken dat tuinieren moeilijk en veel werk is. Ik wil laten zien dat het leuk en ontspannend is."

Volgens Corienne gaat het bij de tuin om het creëren van een fijne plek, die energie geeft. "Goed voor jou, de bodem en de biodiversiteit! Ik hoop dat we elkaar inspireren, als een groene olievlek die zich uitspreidt. Zoals we de laatste jaren ook hebben gezien met kamerplanten. Of het kweken van tomaatjes op het balkon." Ook is het de missie van Corienne om met de groenetoren een verbindende schakel te zijn. Corienne: "Tussen lokale en regionale initiatieven die zich bezighouden met groen."

De workshops die de groenetoren organiseert gaan over onder andere ecologisch tuinieren en het inrichten van een boeiende tuin voor kinderen. Verder denkt Corienne aan het aanbieden van een instapcursus natuurfotografie. Of een excursie naar het Bomenmuseum in Doorn. Alles om het groene hart te laten kloppen. "Net als met planten, het aanbod moet nog groeien. Vooralsnog zijn we gewoon een fijne plek, een groene kennishub voor praktische tips om in de tuin aan de slag te gaan."

Kijk voor meer info op www.groenetoren.nl

Help mee de waterkwaliteit in uw wijk te bewaken

De oevers in het Stadspark worden natuurvriendelijker. Ook maakt de gemeente afspraken met het waterschap om het beheer van de waterkanten beter af te stemmen. Dit komt door het onderzoek naar de waterkwaliteit, dat de gemeente vorig jaar liet uitvoeren. Om de kwaliteit van sloten, vijvers en grachten te bewaken, is uw hulp welkom!

De gemeente liet in 2021 de waterkwaliteit in onze gemeente meten door het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Het HDSR onderzocht het water op zestien plekken. Ze keek naar de hoeveelheid kroos en waterplanten en de helderheid van het water. Maar ook naar hoeveel verschillende soorten planten in het water en langs de oever groeien. De gemeente vergelijkt die resultaten met metingen uit eerdere jaren. Daardoor is te zien of het water beter of slechter wordt.

Grote egelskop

De kwaliteit van het water in onze gemeente is redelijk goed. Dat wordt duidelijk door de waterkwaliteit te vergelijken met die van andere gemeenten. Toch kregen vier van de zestien plekken een lage beoordeling. Gemiddeld vond het waterschap per plek tien plantensoorten. De moerasplant grote egelskop komt het meeste voor. In de vijver van het park Oranjarahof aan de Mauritsdreef in Langbroek leven de meeste plantensoorten. Hier zijn maar liefst 23 soorten gevonden!

Wat gaat de gemeente doen?

Dit najaar maakt de gemeente de oevers van het water in het Stadspark natuurvriendelijker. Hier komt een langzame overgang van nat naar droog. Dit biedt kansen voor veel planten en diersoorten. Ook maken de gemeente en het HDSR afspraken. Die gaan over hoe we het beheer langs de waterkanten beter op elkaar kunnen afstemmen. Zo is te voorkomen dat bermen en slootkanten niet tegelijk, maar na elkaar worden gemaaid.

Zelf waterkwaliteit meten?

Dat kan! Het waterschap nodigt inwoners uit om zich aan te melden als burgeronderzoeker. Zo wil ze inwoners en agrariërs betrekken bij de ontwikkeling van plannen. Die hebben te maken met biodiversiteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid in de eigen leefomgeving.

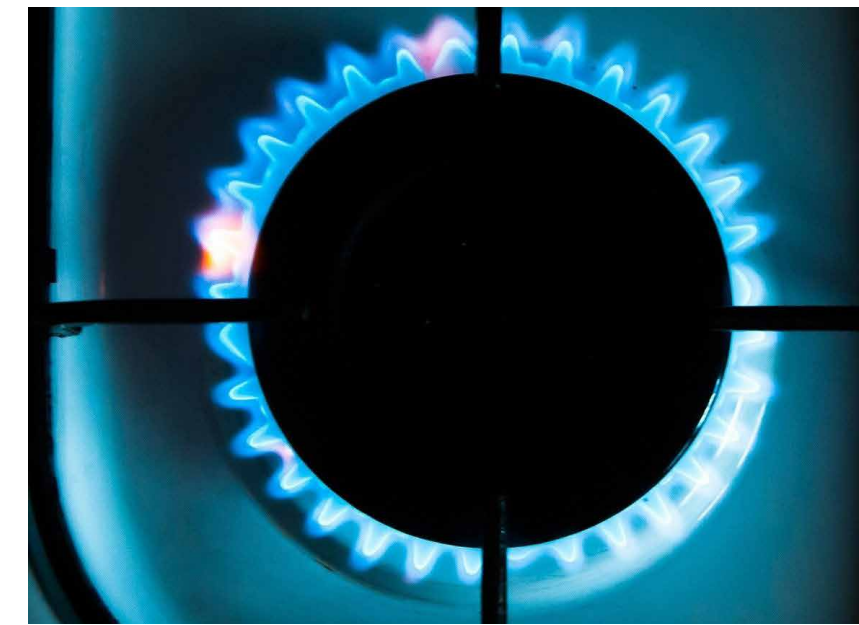
Kijk voor alle onderzoeksresultaten op hdrs.nl/werk/schoon-water/ecoscans.

Op hdrs.nl/werk/werken-we-samen/meet-waterkwaliteit kunt u zich aanmelden als burgeronderzoeker.

Zet uw cv-ketel in 1 minuut op 60 graden en bespaar tot 140 euro per jaar!

De meeste cv-ketels staan standaard veel heter ingesteld dan nodig. Door de temperatuur van het verwarmingswater naar 60 graden terug te brengen, werkt de ketel efficiënter. Zonder dat u aan warmte of comfort inlevert. Op ZETMOP60.NL vindt u een handig filmpje waarmee u uw ketel ook op 60 graden kunt zetten. Zo bespaart u veel gas en daarmee energie en geld. Dat kan oplopen tot wel 140 euro per jaar! Bekijk de simpele instructievideo's op ZETMOP60.NL.

Gasaansluiting verwijderd?

Steeds meer mensen laten hun gasaansluiting verwijderen. De gemeente is benieuwd naar de reden van inwoners om van het gas af te gaan. Hoe heeft u dit gedaan, was de hoge gasprijs de reden of speelde er meer?

Als u recent van het gas af bent en hierover wilt vertellen, stuur dan een email naar duurzaam@wijkbijduursted.nl.

Hoeveel energie gebruiken we eigenlijk?

Volg uw buurt op jouwhuisslimmer.nl

Iedereen is bezig met het verlagen van de energierekening. Gemeenten zijn door het Rijk benoemd tot 'regisseurs van de energietransitie'. Met andere woorden, de gemeente moet de overgang van fossiele naar duurzame energie begeleiden.

Inzicht in het energieverbruik van alle inwoners en bedrijven is daarbij onmisbaar. Welke partijen gebruiken hoeveel energie en is er een dalende trend te zien? En is er een verandering van fossiele energie naar duurzame energie te zien?

Door privacyregels hebben we dit overzicht niet per adres. Wel kan de gemeente het energiegebruik per wijk volgen. Ook volgen we de ontwikkeling van elektrisch vervoer en de grootschalige opwek van duurzame energie zo goed mogelijk.

Als we weten hoe de overgang van fossiele naar duurzame energie verloopt, kunnen we tussentijds bijsturen. We trekken geen conclusies op basis van één jaar. Een koude of warme winter of zomer of de hoge gasprijzen van de afgelopen maanden zijn immers bepalend voor het energieverbruik in dat jaar.

Alle gegevens verzamelen we in een rapport. De belangrijkste data publiceren we op jouwhuisslimmer.nl/wijk. Zo kunt u zien hoe snel uw wijk of buurt verduurzaamt! Binnenkort komen de eerste gegevens online.

Wijk bij Duurstede en buurgemeenten onderzoeken riothermie

De gemeente Wijk bij Duurstede en gemeenten uit de provincie doen onderzoek naar lokaal verwarmen met riothermie. Water dat in het riool komt, zoals douche- en afwaswater, is vaak warm en wordt benut. Zelfs warmte van urine en poep is nuttig. Met de vrijgekomen warmte kunnen gebouwen verwarmd worden.

Riothermie is het opwekken van warmte met rioolwater. Uit de eerste onderzoeksresultaten blijkt dat het riool kansen biedt om lokaal gebouwen te verwarmen. Vooral appartementengebouwen, scholen en bedrijven langs het transportriool bieden kans. Het transportriool is het grote riool waarop alle kleine riolen uitkomen. De haalbaarheid wordt door de gemeenten nu verder uitgewerkt. Dan moet blijken of we écht gebouwen op deze manier gaan verwarmen.

Hoe werkt riothermie?

Bij riothermie vangt een warmtewisselaar de warmte uit het water op en brengt dit over op een ander middel. Dus niet het rioolwater, maar alleen de warmte uit het riool wordt gebruikt. Dit gebeurt bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), voordat het gezuiverde water in het Amsterdam Rijnkanaal wordt gepompt. Het kan ook eerder, bijvoorbeeld waar een gebouw staat dat veel warmte nodig heeft.

De warmte uit het riool is niet heet genoeg om gebouwen mee te verwarmen. Het verhogen van de temperatuur gebeurt met een warmtepomp. Uit het onderzoek moet blijken of riothermie wel efficiënt genoeg is om op verschillende plekken in de regio de cv-ketel te vervangen door opwarming met afvalwater.

Gebouwen verwarmen met afvalwater uit het riool

Wijkse AEGIR-Marine zet grote stap in verduurzaming scheepvaart

Als het aan Ruud Muis ligt, dan heeft zijn bedrijf AEGIR-Marine in 2023 een B Corp status. Als eerste maritieme bedrijf ter wereld. Het opnieuw gebruiken van materialen speelt hierin een belangrijke rol. "Dat draait om hoe je met de wereld omgaat. Ik vind dat iedereen zijn eigen rotzooi moet opruimen!"

Een B Corp moet voldoen aan de hoogste standaarden op het gebied van sociale en ecologische impact. "Het zegt iets over hoe je met de wereld omgaat", vat eigenaar van AEGIR-Marine Ruud Muis het samen. "Je leert je kinderen dat ze hun eigen rotzooi moeten opruimen, maar dat moet je zelf ook. Daar willen we graag transparant in zijn."

Materialen opnieuw gebruiken

De ecologische voetafdruk van een bedrijf is een belangrijk onderdeel van een B Corp. Daarom werkt AEGIR, samen met onder andere de TU Delft, aan een project om langer met materialen om te gaan. Het bedrijf wil hiermee een verduurzamingslag maken binnen de scheepvaart.

"Iets langer gebruiken, is de meest voor de hand liggende manier om je footprint omlaag te brengen. Een gebruikte installatie ergens opnieuw inzetten, vermindert de CO₂-uitstoot. De voorwaarde daarbij is dat het blijft voldoen aan de eisen van vandaag" legt Muis uit. "Van een schip slopen weten we dat dit vaak niet milieuvriendelijk gebeurt. Over hoe het gebouwd wordt, hoor je niemand. Maar nieuwe materialen gieten op meer dan 1000 graden kost waanzinnig veel energie."

'Remanufacturing' is het toverwoord. Een product wordt 'als nieuw' door een combinatie van hergebruikte, gerepareerde en nieuwe onderdelen.

Muis: "Door bestaande onderdelen te 'reviseren' en 'reconditionen', gebruiken we ze opnieuw. En de materialencyclus sluiten we door bijvoorbeeld rubber op te vangen en te verwerken tot nuttige grondstof." Per installatie brengt dit de uitstoot 60 tot 80 procent omlaag. Economisch en commercieel gezien is het ook interessant, want de kosten dalen volgens Muis met 40 tot 60 procent.

Energielabel voor schepen

Om de scheepvaart verder te verduurzamen, pleit Ruud Muis voor een energielabel voor schepen. Net zoals auto's nu via de Belastingdienst belasting betalen, berekend aan de hand van de CO₂-uitstoot. Muis: "Dat zou de scheepsbouw in Europa enorm op de kaart te zetten, want we bouwen hier over het algemeen efficiënter en schoner."

"Verduurzaming kun je volgens Muis als werkgever niet afdwingen. "De truc is om het van onderop te faciliteren, want het moet vanuit de hele organisatie komen." Zo maakt AEGIR milieuvriendelijke bedrijfsauto's aantrekkelijker. En viert het bedrijf successen. Muis: "Zo kwam het magazijn laatst met een nieuwe verpakkingmethode. Door bubbeltjesplastic te vervangen door rolkarton hebben we geen plastic verpakking meer nodig. Daar word ik vrolijk van."

Toelage voor hoge energierekening

Behalve betrokken bij duurzaamheid, is AEGIR-Marine ook begaan met zijn mensen. Zo betaalt het bedrijf een toelage aan werknemers als steuntje in de rug om de energierekening te betalen. Muis: "Als mensen daar stress om hebben, dan levert dat verzuim en ongelukken op. Dat willen we voorkomen." Volgens Muis is de toelage voor nu eenmalig. "Daarna zien we wel of het nog eens nodig is". Het typeert de werkwijze van AEGIR-Marine en van Ruud Muis: Continu stapjes nemen, maar wel logisch blijven denken. Muis: "En zeker niet vanuit de paniek."

"Continu stapjes nemen, maar wel logisch blijven denken!"

Kachel aan? Stookverstandig!

Bij het verbranden van hout komt CO₂ vrij, net als andere, zelfs giftige gassen. Mensen in de omgeving kunnen hier last van hebben. Zelfs gezondheidsklachten zijn mogelijk. Niet zelf stoken is daarom vaak het beste. Besluit u door de hoge energieprijzen wel hout te gaan stoken in huis? Houd dan rekening met de tips hieronder.

- 1 **Stook niet bij windstil en vochtig, mistig weer.** De rook blijft dan buiten te lang hangen. Kijk op www.stookwijzer.nu als u twijfelt.
- 2 **Gebruik een goede, goed werkende kachel, die geschikt is voor de kamer waarin hij staat.** Alleen in een goede en niet te grote kachel kan hout helemaal verbranden. Een open haard is geen kachel en geeft een veel slechtere verbranding. Hoe beter de verbranding, hoe minder giftige gassen (rook) er vrijkomen. Overweeg een inzetkachel in uw bestaande open haard, als u toch wilt stoken.
- 3 **Gebruik goed gedroogd, ongeverfd hout.** Vochtig hout levert een heel slechte verbranding op, dus gebruik dit niet. Behandeld of geverfd hout zorgt voor nog meer giftige gassen bij het verbranden.
- 4 **Stook volgens de 'Zwitserse methode'.** Leg een stapel dikke blokken onderop, met daarop mogelijk dunner stukken. Daarop komt droog aanmaakhout en helemaal bovenop het aanmaakblokje. Alleen zo verbrandt uw hout met zo weinig mogelijk rook.
- 5 **Stook zoveel mogelijk op een laagje hout-as (2-3 cm dik).** Dit werkt als isolatie en zorgt voor een betere verbranding.
- 6 **De verbranding van hout kost zuurstof.** Zorg voor een zo compleet mogelijke toevoer van lucht in de kachel. Dus zeker niet smoren, dit geeft namelijk een slechtere verbranding. Zorg ook dat er buitenlucht binnen kan komen, om de hoeveelheid zuurstof in huis op peil te houden.
- 7 **Houd uw schoorsteen schoon door deze regelmatig te (laten) vegen en vooral door goed te stoken.**
- 8 **En als laatste: neem de overlast voor uw omgeving serieus en houd zoveel mogelijk rekening met elkaar.**

Afval = grondstof

In onze gemeente wordt afval steeds beter gescheiden van grondstoffen. Alleen restafval is écht afval. Wat u kunt scheiden van restafval, wordt gebruikt voor nieuwe producten. Dat is duurzaam! Lees hoe de afvalcoaches duurzaamheid promoten.

Afvalcoach Simone

"Ik geef antwoord op de vragen die inwoners ons stellen op afval@wijkbijduurstede.nl. Daarnaast werk ik mee aan projecten, zoals het gescheiden inzamelen bij 'de afvalvrije scholen'. Alle scholen uit onze gemeente hebben afgesproken om zo weinig mogelijk restafval over te houden. We regelen daarvoor lespakketten, gastlessen en uitjes.

Welke producten worden gemaakt van de verpakkingen van plastic, metaal en drinkpakken (PMD)? Dat vertellen we de leerlingen. Net als dat van groente- en fruitschillen, etensresten en tuinafval (GFT), compost en groene stroom gemaakt kan worden. GFT, PMD, papier en glas zijn grondstoffen. Het is dus belangrijk om deze goed te scheiden. Het is fijn om kinderen dat al vroeg te leren. Dan zijn we allen duurzaam bezig en werken we aan de toekomst. Hun toekomst."

Afvalpreventie is belangrijk

"Wat u niet koopt of weggooit, hoeft niet gerecycled te worden. Wist u dat ongeveer een kwart van ons restafval nog steeds uit GFT bestaat? Als we het GFT apart houden, is het mogelijk om nog minder restafval te krijgen. En als we geen voedsel verspillen, scheelt dat nog veel meer. Helpt u mee?"

Tips van Simone

1. **Check uw voorraad voordat u boodschappen doet.** Wat moet eerst op? Zet deze spullen vooraan of op een aparte plank.
2. **Bedenk een weekmenu voordat u de grote boodschappen doet.** Kinderen vinden het ook vaak fijn om te weten wat ze op welke dag eten. Schrijf het weekmenu bijvoorbeeld op een kalender en doe hier de boodschappen voor. Het kan gezeur schelen, u verspilt minder en eet vaak gezonder.
3. **Kook op maat, zodat u nooit teveel maakt.**
4. **Heeft u toch restjes?** Maak er lekkere gerechten mee of vries ze in. Dan heeft u altijd iets extra's in huis bij onverwachte eters. Of eet eens in de zoveel tijd tapas die u van alle kliekjes maakt.

Afvalcoach Ria

"Ik ben actief bezig met duurzaamheid. Dat doe ik met veel plezier én samen met de inwoners. Bezoekt u de milieustraat? Bij mij kunt u met alle vragen terecht over materialen en het gescheiden aanbieden van afval. Want afval is maar een beperkt percentage van alle spullen die bij de milieustraat belanden. Ik maak mensen ervan bewust, dat afval voor een groot deel uit grondstoffen bestaat.

Grondstoffen goed scheiden levert een grote, duurzame bijdrage op. De grondstoffen worden verwerkt tot mooie, nieuwe producten. Wist u dat we meer dan 20 verschillende soorten 'afval' scheiden op de milieustraat?

Steeds meer inwoners weten hoe afval scheiden werkt.

Daardoor zijn we in onze gemeente op de goede weg. Toch merk ik nog dat inwoners niet goed weten wat zij met sommige spullen aan moeten. Samen met de hen sorteert ik op de sorteertafel meegebrachte spullen dan verder uit. Mensen reageren hier heel positief op.

Als afvalcoach wijs ik bezoekers ook op spullen voor de kringloopwinkel. Meegebrachte spullen verdienen vaak gemakkelijk een tweede of derde leven. Die hoeven niet bij het grofvuil te belanden. Ook dat is duurzaam: hergebruik stimuleren."

Tips van Ria

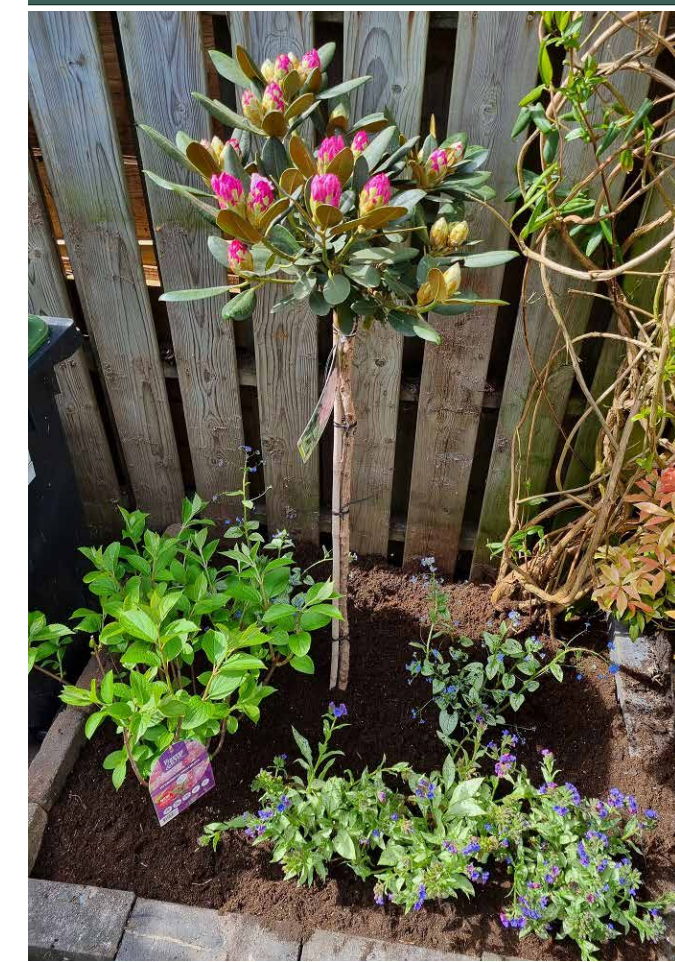
Doe zo duurzaam mogelijk. 5 x de R:

1. **Refuse:** weiger overbodige tassen/plastics/ reclamepost en verpakkingen voor éénmalig gebruik.
2. **Reduce:** verminder uw gebruik. Wees kritisch op wat u écht nodig hebt.
3. **Reuse:** hergebruik spullen opnieuw door het een nieuwe bestemming te geven.
4. **Recycle:** recycle en bied uw afval gescheiden aan, zodat het als grondstof verder kan.
5. **Rot:** composteer/recycle alle organische materialen via compostemmer of GFT-bak.

GFT apart houden kan makkelijk!

Er zijn leuke aanrechtbakjes te koop, die u elke dag leegt in de GFT-klieko. Zo krijgt u geen vliegjes of stank in huis.

Tegeltaxi haalt ruim 5000 stenen op in Wijk bij Duurstede

Tijdens het NK Tegelwippen haalde de Tegeltaxi tegels gratis op bij inwoners. Dat leverde een hoge eindscore van ruim 5000 gewipte stenen op.

Het NK Tegelwippen begon dit jaar in maart en duurt tot en met oktober. Een mooie reden voor de gemeente Wijk bij Duurstede om een Tegeltaxi aan te bieden aan inwoners. Door de stenen gratis op te halen, ontzorgt de gemeente inwoners die willen vergroenen. De Tegeltaxi haalde dit voor- en najaar in vijf keer tegels op bij inwoners in de hele gemeente.

En met succes. Wijk bij Duurstede doet mee met het NK in het onderdeel 'kleine gemeenten'. Hierin strijden gemeenten met minder dan 50.000 inwoners tegen elkaar. Van de ongeveer 90 kleine gemeenten, scoort de gemeente Wijk bij Duurstede relatief hoog met een 18e plek.

Voordelen van groen

Verharding verwijderen is nodig om de gemeente klimaatbestendig te maken. Tegels vervangen voor groen vermindert wateroverlast en droogte. Daarnaast biedt meer groen verkoeling in tijden van hitte en meer leefruimte voor planten en dieren. Ongeveer de helft van de gemeente is particulier terrein. Een groene gemeente begint dan ook echt in eigen tuin. Inwoners, maar ook woningcorporaties, scholen en bedrijven zijn belangrijk om Wijk bij Duurstede te vergroenen. Ook bij aanpassingen en opknapperturen in de openbare ruimte, kijkt de gemeente kritisch naar de aanwezige verharding.

Hoe staat het met de biodiversiteit in Wijk bij Duurstede?

Het gaat slecht met de biodiversiteit, dat hoort u vast vaak in het nieuws. Maar wat gaat er dan slecht en met welke soorten planten en dieren? Een bureau onderzocht van 2016 tot 2020 de situatie in de gemeente Wijk bij Duurstede. Het resultaat hiervan is een rapport. Hierin staat precies hoe het ervoor staat met onze planten- en diersoorten.

Tussen 2016 en 2020 vonden de onderzoekers ruim 300 plantensoorten en 120 diersoorten in onze gemeente. Hier zitten 17 beschermde diersoorten bij, zoals de sleedoornpage, een vlindersoort. Op de rode lijst staan 56 gevonden soorten. Die zijn niet beschermd, maar daar gaat het wel slecht mee.

In de uiterwaarden leven veel soorten planten en dieren

Vooraf in de uiterwaarden vonden de onderzoekers bijzondere diersoorten en plantensoorten, zoals de gouden sprinkhaan en kruisbladwalstro. Ook in de bermen rondom Wijk bij Duurstede staan veel verschillende plantensoorten. Voor dieren zijn naast de uiterwaarden ook de landgoederen in het Langbroekerweteringgebied belangrijk. Hier vonden de onderzoekers bijvoorbeeld de krasser, een soort sprinkhaan, en het bruin zandogje, een vlindersoort.

Insecten in en rond de wijken

Insecten doen het goed in de brede stroken groen rondom de drie kernen. De vlinders bruin blauwtje en icarusblauwtje leven hier. Er leven weinig bijzondere insecten in de woonwijken. Dat komt door de plotselinge overgang van struiken, plantsoen of water naar grasveldjes in de wijken.

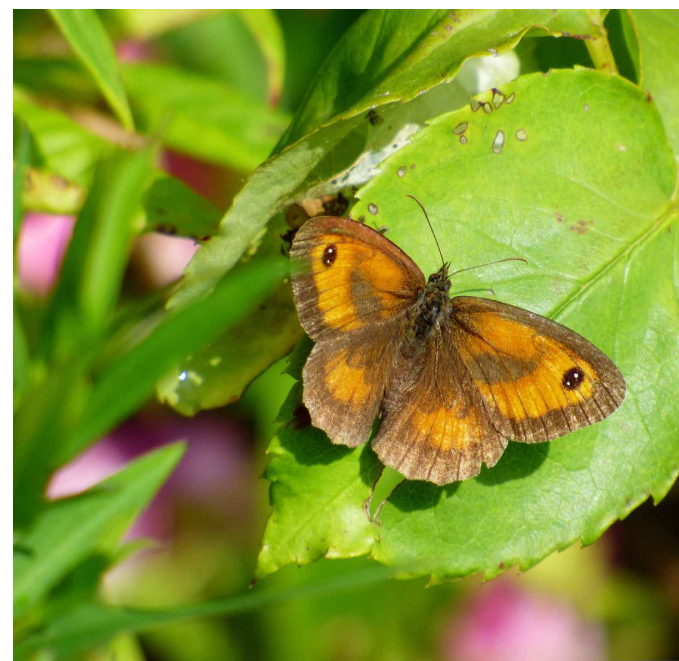
Natte gebieden in Langbroekerwetering en langs Kromme Rijn waardevol

Echt bijzondere oeverplanten zijn er niet in onze gemeente. De meeste interessante gebieden liggen in de omgeving van Langbroek, waar grote kwelzones zijn. In deze natte gebieden komt een goede kwaliteit water naar boven. Dit water komt uit de Utrechtse Heuvelrug en komt via de ondergrond in Langbroek naar boven. Bijzondere libellensoorten vonden de onderzoekers langs de oevers van de Kromme Rijn, Nederrijn en de Lek.

Het landbouwgebied ten westen van Wijk bij Duurstede heeft de minste soorten

De wateren zijn hier beperkt tot een paar sloten met steile oevers. Hier zijn geen goed ontwikkelde oever- en waterplanten. Wel zitten er veel soorten vis. Tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lekdijk is veel variatie in waterplanten. Om precies te zijn: in de sloten van het boerengrasland van de polder Wijkerbroek. Hier groeien waterplanten die op de rode lijst staan, zoals brede waterpest en spits fonteinkruid.

Dan zijn er nog veel doorgaande sloten, zoals de Rijnsloot en de sloten langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Hier komen vissen en libellen voor, die leven in of bij stromend water.

Conclusie met aandachtspunten

Door dit onderzoek is duidelijk, dat in de gemeente Wijk bij Duurstede veel diersoorten en plantensoorten leven. Vergelijken met de jaren ervoor gaat helaas niet, door het gemis aan recente, vergelijkbare onderzoeken. Uit het onderzoek komen een paar aandachtspunten naar voren. Eén ervan is het beheer van slootkanten en bermen in het buitengebied. Het is belangrijk om daar natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Een ander belangrijk punt is het vormen van meer geleidelijke overgangen van gras naar struiken in de woonwijken. De gemeente gaat hier de komende jaren mee aan de slag.

Word vrijwilliger bij EWEC!

De EigenWijkse Energie Coöperatie (EWEC) wil de energietransitie aanjagen. Dit doet ze door in Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek energie te besparen, op te wekken en te verkopen. Op zo'n manier dat inwoners daar voordeel van hebben.

Wij zijn vooral een organisatie van vrijwilligers.

Je kunt lid worden van onze coöperatie, we organiseren deelname van inwoners aan zonneparken (en eventueel: windmolens), we verkopen onze energie en we organiseren de administratie en de werving en publiciteit die daarbij horen. Dat doen we samen met de gemeente en met andere organisaties. De hoge energieprijzen en de steeds meer voelbare klimaatverandering maken ons werk nog urgenter. Daarom hebben wij behoefte aan nieuwe vrijwilligers.

Met twee of vier uur per week zijn we al blij!

Heb je interesse en wil je een bijdrage leveren aan onze mooie organisatie? Geef je dan op via info@ewec.nl, of bel 0343 447712. Wij nemen contact met je op voor een kennismakingsgesprek over jouw wensen en onze mogelijkheden.

Voor welke taken ben jij nodig?

- Energiecoach (advies aan huishoudens over (technische) mogelijkheden van energie besparen en verduurzamen van hun huis)
- Projectleider Werving en Publiciteit (organisatie deelname van EWEC aan publieksevenementen in Wijk bij Duurstede, organisatie werving van nieuwe klanten, vrijwilligers, werving deelnemers aan energieopwekprojecten, productie van de nieuwsbrief, samenwerking met vrijwilligers publiciteit)
- Winkelmedewerker (voorlichting over energiecontracten en over individuele deelname aan energieopwekprojecten, deelname aan stands bij evenementen)
- Penningmeester – De financiële manager van EWEC in het bestuur
- Financiële project controllers (zonneparken, zonnedaken, laadpalen, het Energieloket, energieverkoop)
- Ontwikkelaar EWEC Visie Windmolens in Wijk bij Duurstede
- Ontwikkelaar EWEC Visie Warmtetransitie
- Projectleider zonneparken (samenwerking met projectontwikkelaars, coördinatie van overleg met omwonenden van beoogde energieprojecten, werving van investeringen door Wijkenaren)
- Medewerkers communicatie/sociale media (opstellen van berichten over activiteiten van EWEC op sociale media, de website en de nieuwsbrief olv de Projectleider Werving en Publiciteit, deelname aan evenementen)
- Medewerkers onderhoud zonnedaken

Colofon

Oprachtgever: Gemeente Wijk bij Duurstede
Oplage: 11.000 exemplaren
Oktober 2022

Reacties n.a.v. deze publicatie kunt u mailen naar: duurzaam@wijkbijduurstede.nl.

Tekst: EigenWijkse Energie Coöperatie, Het Energieloket, gemeente Wijk bij Duurstede, Monika Heldoorn Tekst & Schrijfadvis, Leene Communicatie.

Eindredactie: Gemeente Wijk bij Duurstede

Fotografie: HetEigenWijkse Energie Coöperatie, Het Energieloket, EWEC gemeente Wijk bij Duurstede, Ankie Meutgeert, Daniëlle Malestein van Buong, Nationale Duurzame Huizen Route, B-Captured Media

Visuals: Flair Design, Leene Communicatie.

Ontwerp, vormgeving en drukwerk: Flair Design, Wijk bij Duurstede

De gemeente heeft de eindredactie en is verantwoordelijk voor de inhoud. Met deze duurzaamheidskrant houden we u op de hoogte van wat er speelt in de gemeente op het gebied van duurzaamheid. Voor meer informatie, kijk op wijkbijduurstede.nl/duurzaamheid.

Meld u aan voor de digitale duurzaamheidsnieuwsbrief van de gemeente via wijkbijduurstede.nl/nieuwsbrief. Reacties nav deze publicatie kunt u mailen naar: duurzaam@wijkbijduurstede.nl.

Deze uitgave is gedrukt op FSC papier.

